

1 Σεπτεμβρίου - 31 Οκτωβρίου

Στην Νέα Κίο [Για τις Γιορτές της Παπαλίνας]

Στην Νέα Κίο Αργολίδος θα τιμήσουν και πάλι την **παπαλίνα**, στις αρχές Σεπτεμβρίου. Θα γίνει διαγωνισμός επαγγελματικού και ερασιτεχνικού ψαρέματος, με χρηματικά έπαθλα (!) και η γιορτή θα κλείσει με λαϊκή βραδιά, που συνήθως παίζει η λαϊκή ορχήστρα του Δήμου, που φέρει τιμητικά το όνομα «**Γιάννης Παπαϊωάννου**» (επειδή ο γνωστός ομώνυμος ρεμπέτης, ο αγαπητός σε όλους μπαρμπα-Γιάννης κατήγετο από εδώ), μικρασιάτικους και νησιώτικους χορούς, συνοδεία θαλασσινών νοστιμιών! Οι γιορτές διοργανώνονται από τον Δήμο Νέας Κίου και τον σύλλογο αλιέων «Ο Αργολικός». Δηλώσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, στον Δήμο Νέας Κίου (27510-51.013).

8 Σεπτεμβρίου στις Σπέτσες [Για την Γιορτή της Αρμάτας]

Απ' τις εκδηλώσεις προς τιμήν της ιστορίας της Ελλάδος, που δεν πρέπει να χάσετε!

ΦΩΤ. Α. ΚΑΛΑΪΤΖΗ

Το Γενέσιο της Θεοτόκου, που σχεδόν συμπίπτει με την Ναυμαχία των Σπετσών, του 1822, που οριστικοποίησε την τύχη της πολιορκίας του Ναυπλίου και εν γένει την έκβαση της Επανάστασης του '21, αλληλοσυμπληρώνονται. Έτσι, **καίγεται** πανηγυρικά **η αρμάτα** στο λιμάνι των Σπετσών, και γίνεται αναπαράσταση της ομώνυμης ιστορικής ναυμαχίας, για να θυμίζει σε όλους πως οι Έλληνες όταν ομονοούν, μονιάζουν και θέλουν, πετυχαίνουν τ' ακατόρθωτα... Εορτάζει και η τοπική Παναγιά η Αρμάδα ή Αρμάτα, αυτή που — κατά την λαϊκή

αντίληψη - εβοήθησε τους Σπετσιώτες να τρέψουν σε φυγή την τουρκική αρμάδα την ημέρα της γιορτής της φυσικά...

Στην Ρητίνη [Για τον κριτομά]

Ένα Σαββατοκύριακο στα μέσα Σεπτεμβρίου, στην Ρητίνη του νομού Πιερίας τελείται ο **κριτομάς**, το τέλος δηλαδή των θερινών αγροτικών εργασιών (μάζεμα του σταριού, του καλαμποκιού και του καπνού). Αυτό το ορόσημο, δηλώνει ότι ο γεωργός επιστρέφει πλέον σπίτι. Οι εκδηλώσεις γίνονται είτε στην αποθήκη της Ομάδος Καπνοπαραγωγών, είτε στο δημοτικό γήπεδο Ρητίνης και κλείνουν με το καθιερωμένο παραδοσιακό γλέντι, με την συμμετοχή δημοτικής ορχήστρας...

Στον Μοσχοπόταμο [Για το Αντάμωμα των Δρυανιστινών]

Την γη της Δρυάνιστας (δηλ. της γης που διαφεντεύεται από δρύες) θα τιμήσουν όσοι βρεθούν στον Μοσχοπόταμο Πιερίας, στο Αντάμωμα των Απανταχού

Δρυανιστινών. Το **Αντάμωμα** διαρκεί τρεις ημέρες, γίνεται κατά τα τέλη Σεπτεμβρίου, λαμβάνει χώρα στις αποθήκες του Αγρ. Συνετ. Μοσχοποτάμου, και περιλαμβάνει εκκλησιασμό στους Αγ. Αποστόλους, βράβευση αριστούχων μαθητών Γυμνασίων και Λυκείων, έκθεση φωτογραφίας από την ζωή στο χωριό (με παλαιές φωτογραφίες-κειμήλια, από πρόσωπα και γεγονότα από τις αρχές του 20ού αι.), παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια από χορευτικά τμήματα συλλόγων, πάρτυ γνωριμίας των νέων και κλείνει με μεγάλο παραδοσιακό τρανό γλέντι αντάξιο ενός ανταμώματος, με πολυμελή λαϊκοδημοτική ορχήστρα... Λεωφορεία για την παρακολούθηση και συμμετοχή του ανταμώματος δρομολογούνται και από Κατερίνη ακόμη!

📖 Ενημερώνετέ μας για τις γιορτές, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου σας, στο τηλεμοιότυπο 210-94.00.674.

Στο Έλος [Για την Γιορτή Κάστανου]

Ο Οκτώβριος – το έχουμε ξαναγράψει – είναι ο μήνας του **κάστανου**, του «βαλάνου του Διός»! Θεϊκή-βασιλική τροφή! Γιορτές κάστανου γίνονται πολλαχού στην Ελλάδα.

Εμείς σήμερα θα σας μιλήσουμε για το **Έλος Χανίων**. Τριήμερη η Γιορτή του καρπού εδώ, αρχές Οκτωβρίου, με θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις χειροτεχνίας γυναικών, αγιογραφίας, φωτογραφίας, τιμητικές απονομές σε εξέχοντα μέλη της τοπικής κοινωνίας, βράβευση αριστούχων μαθητών, περίπτερα οικολογικής πληροφόρησης (λ.χ. για τον γυπαετό της Κρήτης), σχετικές ομιλίες, χοροί και τραγούδια του τόπου, και τέλος, γλέντι με λαϊκή βραδιά, συνοδεία του παραδοσιακού καζανιού παραγωγής τικουδιάς...

Στην Κύθνο [Για τα φθινοπωρινά πανηγύρια της]

Κι ενώ στα περισσότερα νησιά της Ελλάδος η... ζωή σταματά κατά την 1η Σεπτεμβρίου, στην Κύθνο συνεχίζεται ζωηρή και τον Οκτώβριο! Μεγάλο κοινωνικό ρόλο σε αυτό παίζουν τα πανηγύρια της, που διατηρούνται καθ' όλο το φθινόπωρο. Έτσι: **α)** Γιορτάζουν τ' **αγίου Λουκά** (18 Οκτ.), με πολυπληθές πανηγύρι, απ' τα πιο

διάσημα του αγίου στην Ελλάδα! Θεωρείται εδώ ορόσημο της ενάρξεως του χειμώνα. Κι έτσι τα δίνουν όλα... **β)** Γιορτάζουν την 28η Οκτωβρίου και τον **άγιο Δημήτρη** μαζί, με παραδοσιακούς χορούς από τα παιδιά. **γ)** Αίγλη μεγαλοπανηγυριού στην Κύθνο έχει και το πανηγύρι τ' **αγίου Ακίνδυνου!** Συμμετέχει ο μητροπολίτης, ενώ γίνεται και περιφορά των εικόνων! Πανηγυρίζουν επί διήμερον! **δ)** Γιορτάζουν κατανυκτικά των **Ταξιάρχων** στο Βελίδι, με την οικογένεια Μπουρίτη να φροντίζει παραδοσιακά το πανηγύρι, ενώ η οικογένεια Παπαμακαρίου επιμελείτο για χρόνια το πανηγύρι στον Πάνω Ταξιάρχη.

ε) Γιορτάζουν τ' **άν Μηνά** στον Γαλατά και ζωντανεύει όλο το χωριό! Το αλάνι γεμίζει κόσμο. Το κρασί ρέει άφθονο! **στ)** Γιορτάζουν τον **Άλημονα**, στην Άουσα. **ζ)** και τον **άγιο Νικόλαο** στις Λεύκες και στου Σκύλου, πανηγύρια που επίσης τα παρακολουθεί πλήθος κόσμου...

28 Οκτωβρίου στην Πιάλεια [Για τον ανώνυμο ήρωα]

Μια διαφορετική αίσθηση της εθνικής εορτής και επετείου της 28ης Οκτωβρίου θα πάρετε όσοι βρεθείτε αυτήν την ημέρα στην **Πιάλεια Τρικκάλων**. Λίγες μόλις ώρες

αφού έχει αρχίσει στα ελληνο-αλβανικά σύνορα ο πόλεμος, στα προκεχωρημένα ελληνικά φυλάκια, μια ιταλική σφαίρα βρίσκει τον στρατιώτη **Βασίλειο Τσιαβαλιάρη** και του αφαιρεί το δικαίωμα στην ζωή. Τον καθιστά όμως έτσι ήρωα και τον πρώτο πεσόντα στρατιώτη του νεώτερου ελληνικού έπους!

Στον τόπο καταγωγής του, την Πιάλεια, δεν τον ξεχνούν. Αλίμονό τους εάν τον ξεχάσουν! Θα τους ξεχάσει η ίδια η Ιστορία μετά! Του έχουν στήσει άγαλμα, στην πλατεία. Και κάθε χρόνο διοργανώνονται γιορτές και εκδηλώσεις μνήμης στην μνήμη του και την προσφορά του, καθώς επίσης και για κάθε ανώνυμο ήρωα των συνόρων...

28 Οκτωβρίου στο Βαλέτισκο [Για το θαύμα του αγίου Δημητρίου]

Στην **Ι.Μ. Αγ. Δημητρίου** στο **Βαλέτισκο Τσαριτσάνης** εορτάζεται η ανάμνησις του θαύματος του αγίου. Σε αυτήν την μονή, από το 1904 η οθωμανική κυβέρνηση είχε εγκαταστήσει στρατιωτικό φυλάκιο και η τουρκική φρουρά διέμενε καθ' όλο το έτος εκεί. Μόνο κάθε Σάββατο επέγαινε και λειτουργούσε ένας ιερέυς. Στις 28 Οκτωβρίου 1905, λοιπόν, και ενώ η εξώπορτα ήταν όπως πάντα κλειστή κι ασφαλισμένη με βαριά σίδηρα,

ενώ από μέσα σφάλιζε και με μάνταλο, άνοιξε... μόνη της, παρασώνοντας τον Τούρκο φρουρό, που ευρίσκετο όπισθεν αυτής! Ένας έφιππος εισήλθε στην αυλή και κατευθύνθηκε προς το καθολικό του ναού, όπου λειτουργούσε ο ιερέυς Γιώργος Μπαζακογιάννης. Ο Τούρκος φρουρός σαστισμένος πυροβόλησε δις τον καβαλλάρη, ενώ ειδοποίησε τις Αρχές. Ο μουλιαζίκης (ανθραπισιστής) με την φρουρά ώρμηξαν στο ιερό. Ζήτησαν από τον ιερέα να παραδώσει τον έφιππο, που κρυβόταν στον ναό! Τότε ο ιερέυς κατάλαβε πως είχε γίνει θαύμα, γιατί εκείνος δεν είχε αντιληφθεί κανέναν να είχε μπει στον ναό! Έδειξε τότε την εικόνα του αγίου Δημητρίου στον φρουρό κι εκείνος αναγνώρισε σε αυτήν τον άγνωστο εισβολέα, λέγοντας «οντίρ!» (δηλ. «αυτός είναι!»). Τότε ο ιερέυς απάντησε πως αυτός είναι ο «σαχιμπής», ο νοικοκύρης δηλ. του ναού και οι Τούρκοι έφυγαν τρομοκρατημένοι... Ο παππάς συνέχισε ανενόχλητος την λειτουργία του. Την επομένη όμως ημέρα, οι Τούρκοι μάζεψαν τα πράγματά τους κι έφυγαν από την μονή... Η μαρτυρία σώζεται γραπτή σε μνηαίο του Οκτωβρίου της μονής, καταγεγραμμένη από τον εν λόγω ιερέα και τον ψάλτη Στέφανο Δραγατογιάννη...